

14 WRZEŚNIA 1812 ROKU NAPOLEON WKROCZYŁ DO MOSKWY

Inwazja na Rosję, oficjalnie zwana **Drugą Wojną Polską** rozpoczęła 24 czerwca 1812 roku, zakończona około 25 grudnia 1812 roku. Była decydującą dla losu dalszych wojen napoleońskich klęską Wielkiej Armii.

Napoleon na tronie cesarskim

W 1812 roku Francja niepodzielnie panowała w zachodniej i środkowej Europie, ale wojna z Wielką Brytanią – szczególnie na Półwyspie Iberyjskim – trwała nadal. Najistotniejszym jej elementem była blokada wysp brytyjskich. Dokuczała ona coraz bardziej wszystkim, również Rosji, rujnując jej handel. Car Aleksander I nie był też zadowolony z dominacji Napoleona I

w Europie. Gdy latem 1810 roku Jean Baptiste Bernadotte, jeden z marszałków napoleońskich zasiadł na tronie Szwecji znajdującej się w strefie wpływów Rosji, Aleksander I kazał otworzyć porty rosyjskie dla statków neutralnych, w tym przewożące także towary brytyjskie. W grudniu 1810 roku Rosja wystąpiła z systemu blokady kontynentalnej i nawiązała kontakty z opozycją antyfrancuską w państwach niemieckich. Sztab rosyjski opracował plan wojny ofensywnej. Na początku 1811 roku przedstawiono carowi plan ataku na Gdańsk i Warszawę.

Napoleon I uważając, że wygrać z Wielką Brytanią może tylko na drodze jej blokady, powziął wówczas zamiar pobicia Rosji i zmuszenia jej do respektowania zobowiązań podjętych w Tylży. Zgromadził na terenach Prus Wschodnich i Księstwa Warszawskiego wielonarodową armię liczącą prawie 600 tys. ludzi (m.in. 300 tys. Francuzów, Włochów i Belgów, 180 tys. Niemców, 90 tys. Polaków) i 24 czerwca przekroczył z nią rzekę Niemen, rozpoczynając kampanię wojenną, którą na użytek Polaków nazwał „drugą wojną polską”. Z polecenia Napoleona I Sejm Księstwa Warszawskiego 28 czerwca 1812 roku zawiązał Konfederację Generalną Królestwa Polskiego, która ogłosiła wskrzeszenie Polski i przyłączenie do niej prowincji zabranych.

W rozmowie na początku kampanii 1812 roku Napoleon I wyjawiał cele tej wojny:

„Jestem tu, aby raz na zawsze skończyć z tym barbarzyńskim kolosem Północy. Szpada została już dobytą. Trzeba ich zapędzić jak najdalej w ich lody, aby przez najbliższe 25 lat nie byli w stanie mieszać się w sprawy cywilizowanej Europy. Nawet za czasów Katarzyny Rosjanie prawie nie odgrywali żadnej roli w życiu politycznym Europy. Z cywilizacją zetknęli się dopiero przez rozbiór Polski. Nadszedł więc teraz czas, aby Polacy pokazali im, gdzie ich miejsce... Bezpowrotnie minęły czasy, kiedy Katarzyna dzieliła Polskę, chwiejny Ludwik XV drżał ze strachu w Wersalu, a caryca zachowywała się tak, że wychwalały ją wszystkie paryskie plotkary. Po spotkaniu w Erfurcie Aleksander zrobił się zbyt zarozumiały, a już zdobycie Finlandii zupełnie przewróciło mu w głowie. Jeżeli potrzebne mu są zwycięstwa, to niech się wyprawi na Persów, ale nie miesza się w sprawy Europy. Cywilizacja odrzuca tych dzikusów z Północy. Europa obejdzie się bez nich”.

Bitwa pod Borodino

W dniach 5–7 września doszło do wielkiej bitwy pod Borodino. Wzięło w niej udział 250 tys. ludzi, zginęło 80 tys., bitwa została wygrana przez Francuzów, ale nie przyniosła spodziewanego przez cesarza rozstrzygnięcia. 10 września następuje starcie z rosyjską ariergardą pod Krimskoje, a 11 pod Możajskiem. 14 września Napoleon I wkracza do Moskwy.

Dowodzący wojskami rosyjskimi książę marszałek Kutuzow wycofał je, oddając w połowie września ćwierćmilionową Moskwę, po wcześniejszej ewakuacji mieszkańców i wywiezieniu wszelkich zapasów żywności. Napoleon słał do cara propozycje honorowego zakończenia wojny, lecz po miesiącu bezowocnych oczekiwań na odpowiedź zarządził 18 października odwrót Wielkiej Armii.

Wyprawa Napoleona I na Moskwę była początkiem końca jego dominacji w Europie. Wielka Armia, która w czerwcu 1812 roku liczyła ponad 400 tysięcy, zmalała do 10% tej liczby. Napoleon stracił łącznie w Rosji ok. 580 tys. żołnierzy z tego ok. 200 tys. zabitych, ok. 180–190 tys. dostało się do niewoli, ok. 130 tys. zdezerterowało i ok. 50 tys. uciekło z frontu. Z 47 tys. Gwardii Cesarskiej, która weszła do Rosji, po pół roku pozostało około kilkuset. Napoleon stracił także 1200 armat.

Napoleon i ks. Józef pod Lipskiem

Po klęskach w bitwach pod Lipskiem 16 października 1813 roku i pod Waterloo 18 czerwca 1815 roku, Napoleon I zmuszony został do abdykacji. W jej konsekwencji, co potwierdził Kongres Wiedeński, przestało istnieć Księstwo Warszawskie, a w jego miejsce utworzono Królestwo Polskie pod berłem dynastii Romanowów.

WYKORZYSTANO: WIKIPEDIA